

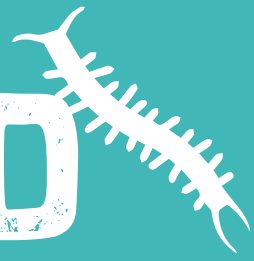

TUINBRANCHE
NEDERLAND

GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD

VOORWOORD

Dag collega's!

Om maar met de deur in huis te vallen: wat zijn wij trots en blij met onze samenwerking! Afgelopen jaar heeft iedereen die dit netwerkblad ontvangt haar of zijn nek uitgestoken. Waterschappen en gemeenten door geld, tijd en energie te stoppen in Groene Klimaatpleinen in tuincentra. Tuincentra hebben daarbij ook ruimte durven vrijmaken én mensen opgeleid. Dat is heel, heel bijzonder en daar mogen jullie zelf ook best even bijilstaan. Jullie zijn voorlopers.

Samen kunnen we de bezoekers van de tuincentra (50 miljoen bezoeken) bewust maken én verleiden met hun tuin bij te dragen aan een beter klimaat. En versnelling is nodig, de klimaatopgave is groot! We staan aan het begin van de groene klimaatplein-beweging en dat kan alleen met jullie inzet. Komend jaar komen we met nieuwe onderwerpen en organiseren we een netwerkbijeenkomst op de Floriade.

Wij wensen jullie een heel mooi, gelukkig én groen 2022 toe!

In deze editie:

- **BLIKKEN WE TERUG OP 2021** (welke pleinen zijn er; hoogtepunten in cijfers; video impressie)
- **KIJKEN WE VOORUIT OP 2022** (welke nieuwe pleinen komen er; jaarkalender voorjaar en meer!)

Tot snel en een groene groet!

MIRKO VAN INGEN
KWARTIERMAKER KLIMAATPLEINEN

BRENDA HORSTRA
TUNBRANCHE NL

CORINE WIJNEN
TUNBRANCHE NL

SAVE THE DATE!

Op maandag 10 januari
van 16-17 uur is de derde online
bijeenkomst voor de Klimaatpleiners/
Klimaatpleinambassadeurs!

Tijdens deze bijeenkomst gaan we samen
vooruitkijken naar 2022 en de kansen die er
liggen. En je ontmoet natuurlijk weer collega's
uit het hele land en wisselt ervaringen uit.

We kijken ernaar uit jullie weer te zien!

Meld je nu aan bij [Corine.Wijnen@
tuinbranche.nl](mailto:Corine.Wijnen@tuinbranche.nl)!

TERUGBLIK

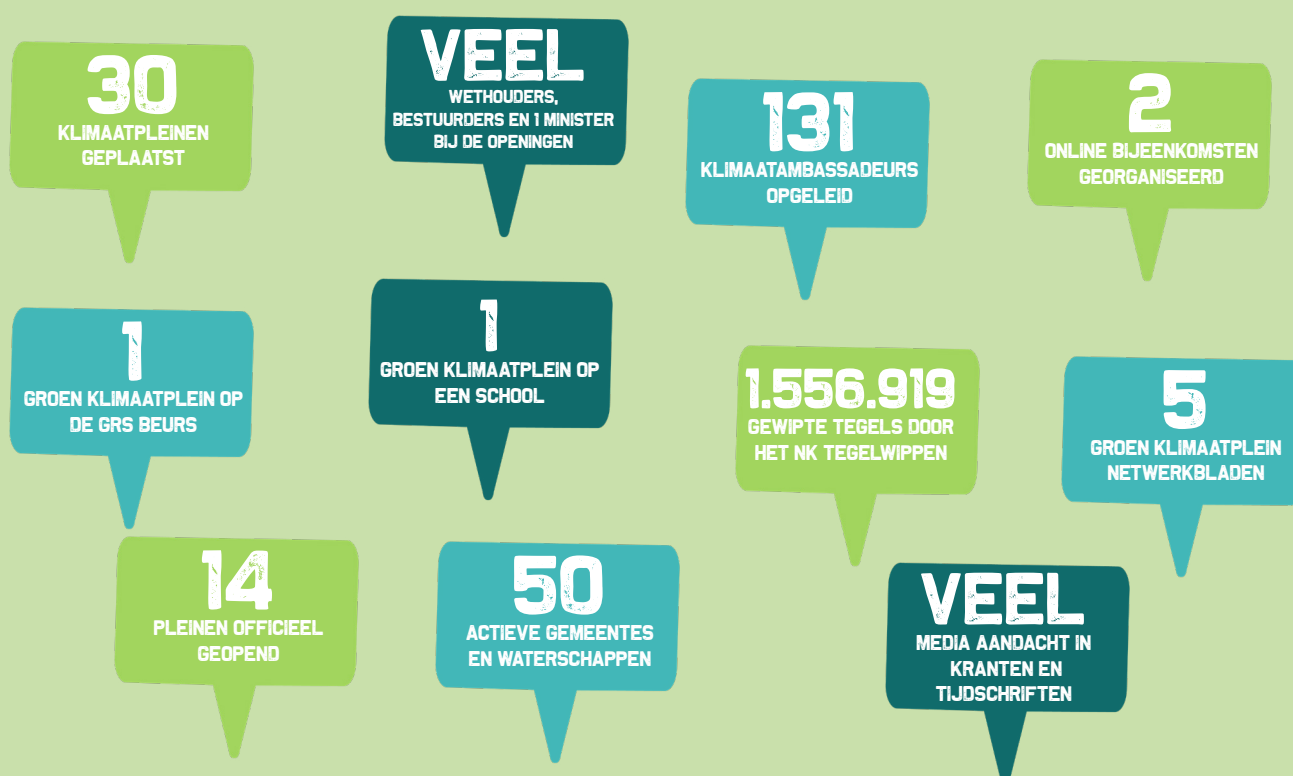
KLIMAATPLEINEN 2021

Wat was 2021 een goed jaar voor het Klimaatplein! Er zijn er heel veel geplaatst bij jullie, er zijn (ondanks de corona maatregelen) goed bezochte openingen georganiseerd en er zijn prachtige programma's ontwikkeld voor op het plein. In de komende pagina's blikken we terug op 2021!

2021 IN BEELD

2021 IN CIJFERS

WIE ZIJN ONDERDEEL VAN DE BEWEGING?

TUINDORADO DRACHTEN
TUINCENTRUM DE BOSRAND WOERDEN
TUINCENTRUM VECHTWEELDE MAARSSSEN
INTRATUIN HILVERSUM
TUINCENTRUM REBEL HUIZEN
TUINCENTRUM BORGHUIS DEURNINGEN
GROENRIJK ASSEN
TUINCENTRUM DE OUDE TOL WAGENINGEN
TUINCENTRUM DE WILDERNIS ACHTERBERG
INTRATUIN PIJNACKER
TUINCENTRUM OCKENBURGH DEN HAAG
TUINCENTRUM MEIJS HEESCH
TUINCENTRUM COPPELMANS NUENEN
TUINCENTRUM COPPELMANS HELMOND
TUINCENTRUM COPPELMANS OSS
TUINCENTRUM COPPELMANS VALKENSWAARD
GROENRIJK PRINSENBEEK
GROENRIJK BENEDEN LEEUWEN
INTRATUIN HALSTEREN
TUINCENTRUM DANIELS VLODROP
TUINWERELD WIJCHEN
INTRATUIN UTRECHT
GROENRIJK TILBURG
NATUURLIJK TILBURG
INTRATUIN ZEVENHUIZEN
INTRATUIN BREDA
GROENRIJK MAASBREE
GROENRIJK BAARS NIEUWEGEIN
INTRATUIN ZUIDPLAS
GROENRIJK RAALTE

 DE NIEUWSTE PLEINEN IN 2022:
INTRATUIN ENSCHEDE, LIFE & GARDEN ETTEN-LEUR,
GROENGOED MENKEN, INTRATUIN IJSSELSTEIN, INTRATUIN
LEEUWARDEN, GROENRIJK MONTFOORT, TUINCENTRUM
OSDORP AMSTERDAM, GROENRIJK 'T HAANTJE,
TUINCENTRUM WITMARSUM, ZONE COLLEGE ZWOLLE

VOORUITBLIK KLIMAATPLEINEN 2022

Na een korte terugblik willen we ook graag vooruitkijken naar 2022. Wat gaat er gebeuren in 2022? Welke kansen liggen er? Wat kunnen we met elkaar doen om het weer een succesvol jaar te laten worden?

NIEUWE PLEINEN

In het komend jaar verwachten we weer 30 nieuwe Klimaatpleinen te kunnen plaatsen! In het begin van 2022 sluiten de volgende pleinen aan bij de beweging: Intratuin Enschede, Life & Garden Etten-Leur, GroenGoed Menken, Intratuin IJsselstein, Intratuin Leeuwarden, GroenRijk Montfoort, Tuincentrum Osdorp Amsterdam, GroenRijk 't Haantje, Tuincentrum Witmarsum en Zone College Zwolle.

MEETING GEMEENTES EN WATERSCHAPPEN

Op 18 januari organiseert Tuinbranche Nederland een online meeting met jullie contactpersonen bij de gemeente en/of waterschap. Het doel van de bijeenkomst is om de contactpersonen op de hoogte te brengen van de beweging en om in gesprek te gaan over hoe de gemeente samen met jullie een programma kan ontwikkelen voor op het plein.

GA IN GESPREK

Januari en februari is een relatief rustige periode. Maak hier gebruik van en ga in gesprek met jouw gemeente en/of waterschap om tot uitdagende programmering op het plein te komen.

EEN GROENER NEDERLAND BEGINT IN JE EIGEN TUIN

Tuinbranche Nederland is actief onderdeel van de landelijke campagne Een groener Nederland begint in je eigen tuin (met bijv. de [NK Tegelwippen campagne](#)). Maak daar gebruik van en sluit jouw programmering er op aan!

KLIMAATPLEIN OP DE FLORIAD E

Tuinbranche Nederland staat met het Groen Klimaatplein op Floriade Expo 2022 in Almere. Floriade vindt plaats van 14 april t/m 9 oktober 2022. Voor een internationaal publiek zullen we hier de boodschap en de beweging van de klimaatpleinen uitdragen. Dus kom langs!

Meer info over Floriade Expo 2022: klik [hier!](#)

BESTEL NIEUW MATERIAAL

Je hebt de mogelijkheid om rond en op jouw Klimaatplein verschillende informatieve en activerende vloerstickers te plakken.

Heb je die nog niet, of zijn de huidige aan het slijten? Klik [hier](#) voor de bestellijst!

VRAGEN OVER HERINRICHTING?

Het Klimaatplein biedt de mogelijkheid om per seizoen het plein herin te richten met seizoensproducten. Ter inspiratie maken we per seizoen een kalender met tips en kansen. Mocht je vragen hebben hierover? Neem contact op met Mirko (mirko@degroenedruppel.nl)!

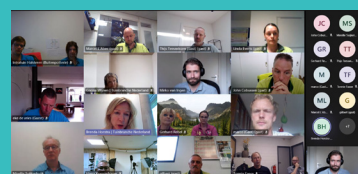
MAAND VAN DE BIJ

Tuinbranche Nederland organiseert de *Maand van de Bijen* hiervoor ontwikkelen we banners, video, folder, bijenhangars, kleurplaat en communicatiemateriaal over het belang van bijen en vlinders in tuinen!

BIJENKOMSTEN KLIMAATPLEINERS

We zijn er in 2021 mee gestart en gaan er in 2022 gewoon mee door: de bijeenkomsten voor jullie, onze klimaatpleiners/klimaatambassadeurs. Op de eerste maandag van de oneven maanden. We hopen in juli een fysieke bijeenkomst op de Floriade te kunnen organiseren!

Jullie hebben hem al in de mail toegestuurd gekregen: de Jaarkalender Klimaatplein - Voorjaar. Op de kalender staat voor twee thema's (Watervriendelijke tuin en Vlinder- en bijenvriendelijke tuin) beschreven wat je ermee kunt doen, waar je meer info kunt vinden en vijf tips voor de inrichting van het plein! Dus maak hier in 2022 gebruik van! Naast zes Netwerkbladen brengen we volgend jaar dus ook per seizoen een jaarkalender uit!

JAARKALENDER KLIMAATPLEIN VOORJAAR

WATERVRIENDELIJKE TUIN FEBRUARI-MAART

Het weer in Nederland wordt extremer: hevige regenbuien en lange periodes van hitte en droogte komen steeds vaker voor. De sterk verstaande inrichting van onze leefomgeving zorgt voor problemen als hittestress en wateroverlast en afname van biodiversiteit. Er zit maar een ding op onze tuinen aanpassen aan het veranderende klimaat. Denk aan meer groen, meer ruimte voor biodiversiteit, minder verharding en regenwater (beter) benutten.

Water vervult een belangrijke functie in de tuin. De tuin mag niet te nat zijn, maar ook niet te droog. Hoe zorg je ervoor dat er voldoende water is in droge periodes en hoe zorg je ervoor dat de tuin niet onderloopt tijdens een wolkbreuk, of nog erger, dat regenwater via de tuin het huis binnenstroomt?

WAT KAN IK DOEN?

12-13 MAART
NL-DOET
VRUWLIJDS DAg
www.nl.doet.nl

17 MAART
NATIONALE
BOOMFEESTDAG
www.boomfeestdag.nl

21 MAART
NK TEGELWIPPEN
2022
www.nk-tegelwippen.nl

WORKSHOP REGENONT AANSLUITEN
Hoe bepaal je de plaats waar de regenont moet komen te staan? Wat heb je nodig om deze aan te sluiten aan de regenpijp? En leer hoe een druppelplaat kan helpen om water uit de ton slim te benutten!

HANDBOEK WATERVRIENDELIJKE TUIN
Klik hier!

IN GESPREK OVER PROGRAMMA IN FEBRUARI
Gebruik de, relatief rustige, maand februari om het gesprek aan te gaan met je gemeente, waterschap of andere klimaatplein partner om samen het jaar te plannen, welke acties gaan we ondernemen, waar kunnen we elkaar versterken, wat gaan we wanneer doen?

REGENTON ACTIE
Klik hier!

EMMERPROEF
Bereken simpel de waterdoorlatendheid van jouw tuinbodem! Klik hier voor meer info!

WORKSHOP REGENMETER MAKEN
Maak in 15 minuten zelf een regenmeter om te weten hoeveel regenwater er valt bij jou in de tuin!

VLINDER- EN BIJENVRIENDELIJKE TUIN APRIL-JUNI

Vlinders en bijen zorgen voor sfeer in je tuin, maar zijn ook cruciaal in een natuurlijk ecosysteem, dankzij bestuiving door bijen en vlinders ontstaan er vruchten, zaden en voortplanting. Een diverse en bloeiende tuin biedt eten, drinken en beschutting en zorgt voor een prachtig fladderend schouwspel. In de afgelopen 50 jaar zijn al 80% van de vlindersoorten verloren gegaan omdat onze tuinen niet groen genoeg zijn. Alle redenen om ze dus een handje te helpen.

Een vlinder- en bijenvriendelijke tuin staat vol met vaste planten. Kies voor planten met een afwisselende bloeitijd, zo zorg je dat de tuin het hele jaar aantrekkelijk blijft. Minimaliseer het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, deze kunnen milieubelastend zijn, met name voor bijen en nuttige insecten. Bied daarom natuurlijke alternatieven aan, promoot duurzame producten en verkoop waar mogelijk biologische vlinder- en bijenlokkende planten.

WAT KAN IK DOEN?

INFORMATIEPAKKET BIJEN
Banners, video's, folders, bijenhangars, kleurplaat en combanners, video's, folders, bijenhangars, kleurplaten en communicatiemateriaal over het belang van bijen en vlinders in tuinen!

12-16 APRIL
WEEK VAN DE GROENE
TUIN
STEENBEUK/
WEEK-VAN-DE-GROENE-TUIN

23-24 APRIL
NATIONALE BIJENTELLING
www.nationalebijentelling.nl

1-7 MEI
WEEK VAN DINS WATER
www.dinswater.nl
WEEK-VAN-DINS-WATER

IMKER WORKSHOP
Nodig een imker uit om informatie te geven over de bij; honing proeven, etc. (voorbeeld Intraatun Breda)

SPEURTOCHT
Speurtocht voor kinderen met vragen over bijen, vlinders en bloeiende planten.
www.nederlandzoemt.nl/doe-mee/wp-content/uploads/sites/6/2021/04/bijengidsje-2022-1-1.pdf

BIJENGIDS
www.nederlandzoemt.nl/doe-mee/wp-content/uploads/sites/6/2021/04/bijengidsje-2022-1-1.pdf

CHECKLIST NATUURLIJKE GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN
Klik hier!

NATUURLIJK TUINIEREN
www.tuinbranche.nl/uploads/brochures/natuurlijk-tuinieren-2019-nederland-36c87.pdf

WORKSHOP INSECTENHOTELS MAKEN
Bied op het plein een workshop aan waar je met klanten een eigen insectenhotel maakt!

8-16 MEI
NATIONALE VOGELWEEK
www.vogelbescherming.nl/nationale-vogelweek

ZOEKKAARTEN VLINDERS
IVN: <https://www.ivn.nl/groen-om-te-doen/nieuws/doe-tip-gratis-zoekkaart-vlinders>
Vlinderstichting: <https://assets.vlinderstichting.nl/docs/27cfc0c3-f9df-4ff9-9440-d0ab3575eaa4.pdf>

20 MEI
WERELD BIJENDAG
bluetortoise.world-bee-day/

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.nlvergroent.nl
www.rainproof.nl
www.waterklaar.nl
www.huisjeboompjebeter.nl
www.milieucentraal.nl/huis-en-tuin/tuinonderhoud/water-besparen-in-de-tuin
http://appeltren.nl/nl/tuinadvies/tuinieren/water_in_de_tuin
www.amagard.com/nl/inspiratie-informatie/bescherm-je-tuin-tegen-regen-hitte

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.nederlandzoemt.nl/
Tips voor een bijenvriendelijke tuin | Milieu Centraal
maakrijsgroener.nl/
De Vlinderstichting | Tips voor een vlinderfriendly tuin
Wildebijengids over Nederlandse solitaire bijen
www.natuurmonumenten.nl/dieren/vlinders-je-tuin-herkennen
www.buitenlevengevoel.nl/vlinders-in-nederland-herkennen/
<https://www.bijenhouders.nl/>

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

TIP 1: Veel gemeente en waterschappen hebben subsidieregelingen m.b.t. het klimaatvriendelijk inrichten van de tuin. Vraag of ze hier info/folders/communicatiemateriaal voor hebben wat je kan gebruiken op het klimaatplein.

TIP 2: Regenontopstelling; laat zichtbaar zien hoe je een regenont aansluit, incl. voet, koppelstuk, regenpijp, overloopslang, etc.

TIP 3: Presenteer producten zoals regenmeters, lavastenen, halfverharding, gras/grind tegels, slimme watergeef oplossingen, druppelsystemen, (vijver)pompen, etc.

TIP 4: Vertel het verhaal van regenwater, hoe snel vult een emmer water zich met een buit? Hoeveel kraanwater gebruiken we om tuin te besproeien, etc.

TIP 5: Maak duidelijk wat het belang van hoogteveterschil is, presenteer een wadi, vijver of verlaagde groenstrook compleet met planten die goed tegen natte voeten kunnen

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

TIP 1: Laat zien hoe bijen en vlinders nestelen: van bijenhôtels, vlinderhôtels tot rommelige hoekjes in de tuin met stronkjes takjes en minder vaak maaien, hoge en lage planten afwisselen.

TIP 2: Presenteer bijen en vlinder lokkende (inheemse) planten, zaadpakketten en bollen op het klimaatplein. Maar ook waardeplanten, voeding voor de rups!

TIP 3: Tuinier gifvrij: vermijd bestrijdingsmiddelen en promoot natuurlijke vijanden, biologische meststoffen, bodemverbeteraars en alternatieve plaagbestrijdersmiddelen.

TIP 4: Gebruik de communicatie toolkit van Tuinbranche Nederland om de maand van de bij goed neer te zetten op het klimaatplein!

TIP 5: Gebruik bijen of vlinders van de sfeerafdeling, plaats een bijenkast of bijenkorf of leg verkoopbare boeken over vlinder- en bijenvriendelijk tuinieren op het plein.

COLOFON

HET GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD WORDT GEMAAKT EN UITGEBRACHT DOOR DE GROENE DRUPPEL EN TUINBRANCHE NEDERLAND.

VRAGEN OVER HET KLIMAATPLEIN EN DE BEWEGING? Stuur een e-mail naar mirko@degroenedruppel.nl, brenda.horstra@tuinbranche.nl of corine.wijnen@tuinbranche.nl!

Copyright © 2021

Content & redactie: Tuinbranche Nederland & De Groene Druppel

Vormgeving en lay-out: De Groene Druppel

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

**EEN HELE
FIJNE KERST EN
EEN GELUKKIG
NIEUWJAAR!**

**TUINBRANCHE
NEDERLAND**